

نگاهی به ساختار بودجه و اهداف اقتصاد کلان ترکیه در سال 2012

بودجه سال مالی 2012 میلادی ترکیه افزون بر 202 میلیارد دلار برآورد شده که براین اساس تولید ناخالص داخلی این کشور 824 میلیارد دلار خواهد بود.

عادلی/خبرگزاری آران

بودجه سال مالی 2012 میلادی ترکیه افزون بر 202 میلیارد دلار برآورد شده که براین اساس تولید ناخالص داخلی این کشور 824 میلیارد دلار خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری آران به نقل از ایرنا، در بودجه پیش بینی شده ترکیه رشد اقتصادی چهار درصد، نرخ تورم 5/2 درصد، صادرات 148/5 میلیارد دلار و واردات 248/7 میلیارد دلار برآورد شده که به ادعای تدوین کنندگان برنامه، متضمن ثبات و رشد اقتصادی ترکیه در سال 2012 به رغم ناملایمات بین المللی خواهد بود.

در پی اعلام برنامه میان مدت اقتصادی ترکیه، لایحه بودجه 2012 میلادی این کشور نیز توسط 39#& محمد شمشک' وزیر دارایی ترکیه، تقدیم مجلس ملی ترکیه شد.

با تقدیم لایحه بودجه به مجلس که به تصویب هیات دولت ترکیه نیز رسیده است، عملاً فرآیند یک ماهه بررسی بودجه در مجلس شروع شد. پس از تقدیم رسمی لایحه بودجه در کمیسیون برنامه و بودجه توسط شمشک، بررسی آن شروع شده و سپس برای تصویب نهایی به مجمع عمومی ارجاع خواهد شد.

با توجه به اینکه بیش از 330 کرسی از مجموع 550 کرسی پارلمان ترکیه را، حزب حاکم 39#& آک' در اختیار دارد، می توان پیش بینی کرد لایحه بودجه بدون مواجه شدن با مشکل مهمی به تصویب برسد.

البته جلسات بررسی ساختار بودجه و اهداف اقتصاد کلان دولت در کمیسیون برنامه و بودجه و به ویژه در مجمع عمومی مجلس که در واقع تبیین کننده سیاست های دولت ترکیه در مدیریت این کشور است، همواره شاهد مباحث تند بین مخالفان و موافقان بوده و هراز گاهی نیز متشنج می شود، اما در نهایت رای نمایندگان که اکثریت آن را حزب حاکم در اختیار دارد، سرنوشت بودجه را رقم می زند.

همزمان با بررسی و تصویب لایحه بودجه 2012، حساب های قطعی بودجه 2010 میلادی نیز توسط مجلس بررسی و تصویب خواهد شد.

لایحه بودجه و اهداف اقتصاد کلان ترکیه در سال 2012 در واقع جزئی از برنامه میان مدت اقتصادی این کشور است که هفته گذشته توسط 39#& علی باباجان' معاون نخست وزیر و رییس هیات هماهنگی سیاست های اقتصادی ترکیه تشریح شد.

برنامه های میان مدت اقتصادی سه ساله ترکیه، هر سال به نحوی که در برگزیده سال آینده نیز باشد، تنظیم و روزآمد می شود. به عبارت دیگر برنامه 2011& 2009&، با برنامه 2012& 2010&، به همین ترتیب برنامه قبلی با 2013& 2011& و 2014& 2012& روزآمد می شود.

*** اهمیت بودجه در فرآیند سیاسی اقتصادی و موقعیت بین المللی دولت آنکارا

یکی از مهمترین شاخص های دولت آنکارا در تبیین موقعیت اقتصادی ترکیه در سطح بین المللی و جذب اعتماد سرمایه خارجی، انعطاف ناپذیری در اجرای دقیق برنامه اقتصادی و برنامه بودجه و به ویژه انضباط مالی تحت کنترل وزارت دارایی و همسویی بانک مرکزی ترکیه با این وزارتخانه بعنوان مجری اصلی سیاستهای پولی است.

براساس داده های یوروستات (موسسه آمار اتحادیه اروپا) میانگین کسری بودجه بر تولید ناخالص داخلی اتحادیه اروپا بالغ بر 6/4 درصد است. این نسبت در آلمان 3/3 درصد، فرانسه هفت درصد، ایتالیا 4/6 درصد و اسپانیا 9/2 درصد است.

به همین صورت میانگین نسبت بدهیهای دولتی اتحادیه اروپا بر تولید ناخالص داخلی 85/1 درصد است که این نسبت در آلمان 83/2 درصد، انگلیس 80/6 درصد و در فرانسه 81/7 درصد است. کارشناسان علت تعمیق کسری بودجه و بدهیهای دولت ترکیه را سیاست های عوام فریبانه و ولخرجی از خزانه دولتی و افزایش بی رویه هزینه های درمانی اجتماعی ارزیابی کرده و می گویند، دولتها هرچه وام بیشتری برای تامین کسری بودجه خود دریافت می کنند، بیشتر در گردابی که ایجاد کرده اند، گرفتار می شوند.

ترکیه در سال های اخیر از سویی با کاهش تصدی گری دولت در اقتصاد و برخی امور خدماتی و از سوی دیگر با کنترل جدی هزینه های بودجه با انجام اصلاحاتی در ساختار نظام تامین اجتماعی و کنترل جدی هزینه های نهادهای مختلف دولتی ضمن بالا بردن کیفیت خدمات دهی در تامین اجتماعی و نهادهای دولتی توانست نسبت کسری بودجه بر تولید ناخالص داخلی خود را از حدود 70 درصد به زیر 40 درصد برساند.

دولت آنکارا در این فرآیند گرایش روشن به اعمال سیاست های مردم پسند و عوام فریبانه در هیچ دوره ای حتی در آستانه سه انتخابات عمومی، یک همه پرسی و سه انتخابات شهرداری ها از خود نشان نداد که این از طرفی انتظارات بی مورد در جامعه ایجاد نکرد و از طرفی هم اعتماد بازارهای داخلی و خارجی را به برنامه های اقتصادی دولت تقویت نمود.

با این وجود بودجه ترکیه در سال های اخیر همچنان روبه بهبود بود و در سال 2011 میلادی با مازاد روبه رو شد و مشکلی همانند کشورهای اروپایی در استقراض و پرداخت به هنگام بدهی ها ندارد.

اما به رغم این، شکنندگی در اقتصاد ترکیه در شکل های مختلفی ادامه دارد. یکی از مهمترین مشکلات ساختاری بی عدالتی و کاستی ها در شیوه و مقدار جمع آوری مالیات است که در بخش درآمدهای بودجه به آن پرداخته خواهد شد.

مدیریت اقتصادی ترکیه گرچه به طور پایدار توانسته تا حد زیادی با حل معضل مزمن تورم، یکی از مهمترین مشکلات ساختاری اقتصاد ترکیه را که آثار اجتماعی و سیاسی عمیقی در برداشت، حل و فصل کند ولی اکنون با پدیده ای جدی به نام کسری در تراز ارزی (تراز پرداخت ها) روبروست که به صورت مهمترین دغدغه مدیریت اقتصادی ترکیه خودنمایی می کند.

ترکیه به لحاظ پایین بودن نسبت پس انداز داخلی برای ادامه رشد شتابان اقتصاد خود نیاز روزافزونی به تامین سرمایه از خارج دارد به دلیل آنکه نتوانسته سرمایه گذاران خارجی را به سرمایه گذاری مستقیم در این کشور جذب کند، به شیوه جذب سرمایه کوتاه مدت و یا به اصطلاح پول داغ روی آورده است.

سرمایه گذاران خارجی به جای سرمایه گذاری در اقتصاد واقعی که تولید است، سرمایه گذاری در اوراق بهادار، اوراق قرضه و سایر ابزارهای سرمایه گذاری مجازی را ترجیح می دهند.

می توان گفت ترکیه از نظر جذب حرکت های سرمایه کوتاه مدت خارجی یکی از آزادترین بازارهاست و سرمایه گذاران در این بازار از امتیازات ویژه مالیاتی و ضمانت دولتی برخوردارند.

به هر حال نگاه تحلیلی به برنامه بودجه و اهداف اقتصاد کلان ترکیه در سال 2012 میلادی نشان می دهد، مدیریت اقتصادی این کشور بیش از سال های گذشته به ریسک های پیش روی اقتصاد ترکیه ناشی از کسری فاحش در تراز ارزی توجه دارد و با حساسیت به حفظ ثبات مالی نگاه می کند.

شاید مهمترین ویژگی بودجه سال 2012 ترکیه، تامین رشد اقتصادی و اشتغال زایی با حفظ ثبات مالی باشد.

بنابراین ترکیه برای باز گذاشتن راه ورود سرمایه کوتاه مدت همواره نرخ واقعی بهره در ترکیه را با افزایش غیرواقعی ارزش لیرترک در قبال اسعار خارجی، نسبت بسیار بالا نگه داشته است و این امر زمینه را برای ایجاد شکاف جدی در بین نرخ تورم جاری و نسبت تغییرات ارزش اسعار خارجی در قبال لیرترک فراهم کرده است.

گفته می شود حجم پول داغ و یا سرمایه کوتاه مدت خارجی در بازار ترکیه هم اینک حدود 140 میلیارد دلار است.

از طرفی دیگر، اجرای سیاست بالا نگه داشتن ارزش لیرترک موجب ارزانی واردات و به تبع آن تعمیق شکاف در تراز بازرگانی این کشور شده است.

در اهداف اقتصاد کلان سال جدید، کسری در تراز بازرگانی که مهمترین عامل در تعمیق کسری در تراز ارزی ترکیه می باشد، 100 میلیارد دلار لحاظ شده است.

کسری در تراز ارزی ترکیه در سال 2011 میلادی در حدود 73 میلیارد دلار تخمین زده می شود که نزدیک به 10 درصد تولید ناخالص داخلی این کشور است و از دید سرمایه گذاران خارجی ریسک جدی محسوب می شود.

اصولا موسسات بین المللی درجه بندی اعتبار وامی نیز با لحاظ این شکنندگی در اقتصاد ترکیه در ارتقای درجه اعتبار وامی ترکیه محتاطانه عمل می کنند.

*** درآمد بودجه 2012 ترکیه

در آمد بودجه 329/9 میلیارد لیرترک است که با لحاظ میانگین نرخ دلار اعلام شده در برنامه بودجه به میزان 1/73 لیرترک برای سال جدید، معادل 190 میلیارد دلار خواهد بود.

بیش از 84 درصد (برابر 277/7 میلیارد لیرترک) از درآمدهای بودجه را درآمدهای مالیاتی و 16 درصد (برابر 52/2 میلیارد لیرترک) آن را درآمد های غیر مالیاتی تشکیل خواهد داد.

برابر 55/8 میلیارد لیر از درآمدهای مالیاتی را مالیات بردرآمد، 27/2 میلیارد آن را مالیات موسسات، 87/5 میلیارد آن را مالیات ارزش افزوده، 70/6 میلیارد لیر آن را مالیات مصرف ویژه، 30/6 میلیارد لیر آن را نیز سایر انواع مالیاتها تشکیل خواهد داد.

ترکیه چون هنوز نتوانسته مشکلات ساختاری در اقتصاد خود را حل و فصل کند، بر جمع آوری هرچه بیشتر مالیات غیر مستقیم به ویژه مالیات ارزش افزوده و مالیات مصرف ویژه تاکید می ورزد که این اعمال فشار مستقیم بر قشر کم درآمد و درآمد ثابت و جلوگیری از رشد قشر متوسطی است که به گفته دولت آنکارا متضمن رشد و توسعه و نهادینه شدن دموکراسی و نشانه توسعه یافتگی است. نسبت مالیات جمع آوری شده بر تولید ناخالص داخلی 27 کشور اتحادیه برابر 24/5 درصد است. برابر 49 درصد از این مالیاتها را مالیات بردرآمد و 51 درصد دیگر را مالیات های غیر مستقیم مانند مالیات ارزش افزوده و مالیات مصرف ویژه تشکیل می دهد.

نسبت جمع آوری حق بیمه نیز 13/1 درصد است که با احتساب درآمدهای مالیاتی، نسبت این دو قلم در تولید ناخالص داخلی اتحادیه اروپا به 37/6 درصد می رسد.

به گفته کارشناسان اقتصادی، برنامه بودجه با توجه به اینکه نقشه راه یک ساله مدیریت اقتصادی این کشور را ترسیم و از نزدیک با زندگی روزمره انسانها مرتبط است، از اهمیت حیاتی برخوردار است.

این کارشناسان، یکی از علل اصلی بروز بحران های اقتصادی و خیزش های مردمی در کشورهای پیشرفته را از عملکرد ناموفق در تنظیم و مدیریت بودجه دانسته و می گویند از این منظر می توان به اهمیت بودجه به ویژه در کشوری مانند ترکیه که درآمدهای آن بکلی متکی به دریافت مالیات از مردم است، پی برد.

باید گفت: فرایند فراخوانی وزارت دارایی از نهادها و وزارتخانه ها برای تنظیم برنامه دخل و خرج خود در سال جدید مالی، بررسی و بودجه بندی آن در وزارت دارایی و در نهایت بررسی آن در مجلس علاوه بر اینکه یک پروسه تخصصی و فنی است، با فرایند سیاسی کشور نیز ارتباط نزدیک دارد.

گرچه به دلیل شکل نگرفتن طبقه متوسط در ترکیه و تکامل نیافتن اقتصاد باز این کشور، هنوز به شکل و شیوه کشورهای سرمایه داری نمی توان شاهد اعتراضات و تقاضاهای بخش متوسط بود، ولی به ادعای محافل اقتصادی و نهادهای کنترلی اتحادیه اروپا که در فرایند همگرایی ترکیه با این اتحادیه، تحولات اقتصادی این کشور را زیر ذره بین دارند، در سایه ثبات سیاسی حاکم بر این کشور در دهه اخیر و انجام برخی اصلاحات ساختاری و اجرای انعطاف ناپذیر سیاست های مالی ای و انضباط مالی، ترکیه عملکرد بسیار مثبتی در مدیریت بودجه داشته و تراز بودجه ترکیه به بهترین وضعیت در تاریخ این کشور رسیده است.

به رغم این موضوع هنوز شیوه جمع آوری مالیات و ساختار غیر عادلانه نظام مالیاتی در ترکیه پارادوکس جدی در مقابل این موفقیت های مدیریتی ترکیه بر اقتصاد دارد که هم شکنندگی در اقتصاد را ماندگار کرده و هم مانعی جدی بر سر راه تقویت و رشد جامعه متوسط در این کشور مدعی حرکت در راه مردم سالاری است.

بیش از نیمی از مالیاتی که به عنوان مالیات مصرف ویژه از مصرف کنندگان در ترکیه دریافت می شود، از سوخت خودرو و بقیه از فروش خودرو، فرآورده های دخانیاتی و مشروبات الکلی، ارتباطات و برخی از کالاهای لوکس تامین می شود.

این نوع مالیات به ویژه پس از اجرایی شدن کامل قرارداد الحاق گمرکی ترکیه با اتحادیه اروپا که موجب صفر شدن مالیات گمرکی در مبادلات بین دو طرف شد، به عنوان ابزاری برای حمایت از تولیدات داخلی ترکیه ایجاد و توسعه داده شد.

مالیات ارزش افزوده که به باور مصرف کنندگان طبقات کم درآمد و درآمد ثابت ظالمانه ترین نوع دریافت مالیاتی است که دولت آنکارا از هرگونه هزینه های مصرف کننده دریافت می کند، در سایه سامانه گسترده ای که وزارت دارایی ترکیه ایجاد کرده و راه فرار از آن در اقتصاد بسیار مسدود شده، در سال جدید نیز بخش قابل توجهی از درآمدهای مالیاتی ترکیه را تشکیل خواهد داد.

در سال جدید حدود 67 درصد درآمدهای مالیاتی ترکیه را درآمدهای مالیاتی غیر مستقیم تشکیل خواهد داد. مهمترین نوع مالیاتهای غیرمستقیم را نیز مالیات ارزش افزوده و مالیات مصرف ویژه تشکیل می دهد.

برابر 53/9 میلیارد لیر از کل 87/5 میلیارد لیر از هدف جمع آوری مالیات ارزش افزوده در سال جدید قرار است از محل واردات کالا به ترکیه تامین شود.

البته دولت آنکارا تلاش هایی برای کاهش سهم مالیات ارزش افزوده در کل درآمدهای مالیاتی و افزایش سهم مالیات بردرآمد و مالیات موسسات و به عبارت بهتر مالیات مستقیم در کل درآمدهای دولتی دارد که مهمترین بخش آن را مبارزه با اقتصاد غیررسمی (فعالیت های اقتصادی مالیات بندی نشده) می باشد.

در برنامه بودجه سال جدید وزارت دارایی ترکیه بکارگیری 1500 بازرس مالیاتی را لحاظ کرده است که حکایت از گسترش تلاش های دولت در این راستا دارد.

برابر 52/2 میلیارد لیرترک از درآمدهای بودجه ترکیه در سال آینده را نیز درآمدهای غیرمالیاتی تشکیل خواهد داد تا کل درآمد بودجه این کشور به 329/9 میلیارد لیرترک برسد.

در واقع دولت ترکیه در سال جدید معادل 27/1 درصد تولید ناخالص داخلی از مردم مالیات دریافت خواهد کرد.

*** هزینه های بودجه

هزینه بودجه ترکیه در سال 2012 میلادی برابر 350/9 میلیارد لیرترک در برنامه بودجه سال 2012، میانگین نرخ دلار 1/73 لیرترک لحاظ شده است که با احتساب این رقم، هزینه بودجه ترکیه از جنس دلار بالغ بر 202 میلیارد دلار خواهد بود.

مهمترین هزینه های بودجه را به ترتیب هزینه های پرسنلی تشکیل می دهد که 23 درصد (81/7 میلیارد لیرترک) هزینه ها را تشکیل خواهد داد. 20 درصد (69/1 میلیارد لیرترک) بودجه به تامین هزینه های تامین اجتماعی، 14 درصد

(3/50 میلیارد لیرترک) به سررسید بهره بدهی های داخلی و خارجی، 9 درصد (32/2 میلیارد لیرترک) به سرمایه گذاریها، هشت درصد (28/9 میلیارد لیرترک) به کالا و خدمات، هشت درصد (27/9 میلیارد لیرترک) به هزینه های سرمایه و 27 درصد (60/8 میلیارد لیرترک) به سایر هزینه ها اختصاص داده شده است.

بررسی هزینه های بودجه سال 2012 نشان می دهد مهمترین بودجه برای وزارت آموزش ملی ترکیه تخصیص یافته است.

در لایحه بودجه سال 2012 میلادی ترکیه 15 درصد از هزینه های بودجه به هزینه های آموزشی، شش درصد به هزینه های سلامت تخصیص یافته که مجموع آنها 21 درصد هزینه های بودجه را

تشکیل خواهد داد. جالب توجه است که دولت آنکارا در دوره های اخیر همواره ضمن افزایش هزینه های آموزشی، سلامت و هزینه های کمک به مستمندان، هزینه های دفاعی و امنیتی را کاهش داده است.

در بودجه سال جدید فقط پنج درصد هزینه های بودجه به هزینه دفاعی اختصاص یافته تا کل سهم هزینه های امنیتی داخلی و خارجی در هزینه های بودجه به 11 درصد برسد.

این درحالی است که تا سال 2004 میلادی بیشترین سهم از بودجه را هزینه های دفاعی و امنیتی ترکیه تشکیل می داد.

تخصیص بودجه ای 11 میلیارد لیری برای بخش کشاورزی، و 1/5 میلیارد لیرترک برای هزینه های پژوهشی در لایحه بودجه سال آینده نیز از دیگر ویژگی هایی آن است که جلب توجه می کند. همچنین برای کمک به توسعه موسسات صنعتی کوچک و متوسط نیز 2/8 میلیارد لیرترک تخصیص یافته است.

کمک 5/5 میلیارد لیری به کارفرمایان برای کاهش هزینه های اشتغالزایی به عنوان کمک هزینه مالیات سهم کارفرما، از دیگر نکات قابل توجه لایحه بودجه 2012 است.

از سوی دیگر هزینه بهره بدهی های داخلی و خارجی که بخش مهمی از هزینه های بودجه ترکیه در سالهای گذشته را تشکیل می داد، با مهار جدی تورم و کاهش آن به ارقام یک رقمی، همسو با آن کاهش جدی نرخ بهره ها و کنترل جدی هزینه های دولتی با ایجاد انسجام و انتظام در نظارت وزارت دارایی، به میزان قابل توجهی کاهش یافته و به 14 درصد هزینه ها رسیده است. این درحالی است در برخی سال ها هزینه بهره بیش از 50 درصد کل هزینه های بودجه را تشکیل می داد.

در برنامه بودجه سال آینده هزینه بهره 50/3 میلیارد لیرترک پیش بینی شده که برابر 14 درصد کل هزینه های بودجه خواهد بود.

نکته قابل توجه دیگر در تقسیم بودجه نهادهای دولتی ترکیه، بودجه سازمان امور دیانت این کشور است که با 3/9 میلیارد لیرترک، از مجموع بودجه 11 وزارتخانه نیز فراتر رفته است.

بودجه وزارت دارایی در سال جدید 88/5 میلیارد لیرترک، سازمان خزانه داری 64 میلیارد لیر، وزارت آموزش ملی 39/1 میلیارد، وزارت کار و تامین اجتماعی 31/5 میلیارد، وزارت دفاع 18/2 میلیارد، وزارت بهداشت 14/3 میلیارد، وزارت کشاورزی و دامداری 10/4 میلیارد، حمل و نقل 8/9 میلیارد، وزارت خانواده و سیاست های اجتماعی 8/8 میلیارد، ژاندارمری 4/9، شهربانی 12/1 و دانشگاهها 12/7 میلیارد لیرترک در نظر گرفته شده است.

بررسی تحلیلی ارقام فوق در بودجه سال جدید و مقایسه آن با بودجه های گذشته، در واقع تبیین کننده تنظیم برنامه بودجه در جهت پاسخگویی به نیازهای قشرهای درآمد ثابت و کم درآمد و جلب حمایت فزاینده توده های مردمی از حزب آک در انتخابات عمومی می باشد.

در انتخابات خرداد ماه گذشته حزب آک توانست حدود 50 درصد آرای انتخاب کنندگان را بخود اختصاص دهد و آخرین نظرسنجی ها نشان می دهد آرای این حزب به سیر صعودی خود ادامه می دهد.

*** عملکرد بودجه 2011 ترکیه

در 9 ماه نخست سال جاری میلادی بودجه ترکیه به بهترین وضعیت در 28 سال اخیر این کشور دست یافت.

در 9 ماه اول سال گذشته بودجه ترکیه 21/3 میلیارد لیرترک کسری نشان می داد که در این دوره بیش از 101 درصد بهبود یافت و با 234 میلیون لیرترک مازاد روبه رو شد.

در 9 ماه اول سال جاری میلادی هزینه بودجه ترکیه 220/9 میلیارد لیرترک شد که نسبت به دوره مشابه سال گذشته 5/8 درصد افزایش نشان می دهد.

در این دوره برابر 34/8 میلیارد لیرترک از هزینه ها بودجه را سررسید بهره بدهی های داخلی و خارجی تشکیل می دهد که 11/5 درصد نسبت به دوره مشابه سال گذشته کاهش دارد.

درآمد بودجه ترکیه در 9 ماهه سال جاری میلادی 17/9 درصد افزایش نسبت به دوره مشابه سال گذشته به 222.1 میلیارد لیرترک رسید که برابر 188/4 میلیارد لیرترک از آن را درآمدهای مالیاتی تشکیل می دهد. درآمدهای مالیاتی ترکیه در این دوره نسبت به دوره مشابه سال گذشته 22/5 درصد افزایش نشان می دهد.

کل هزینه بودجه ترکیه در سال جاری میلادی 312 میلیارد و 573 میلیون لیرترک برآورد شده که هزینه بهره بدهی ها در آن 47 میلیارد و 500 میلیون لیرترک لحاظ شده است.

کل درآمد بودجه ترکیه در سال جاری میلادی 279 میلیارد و 26 میلیون لیرترک و درآمد مالیاتی بودجه در سال جاری میلادی نیز 232 میلیارد و 220 میلیون لیرترک هدف گذاری شده است.

در این میان کسری بودجه ترکیه در سال گذشته با 25 درصد کاهش نسبت به سال 2009 به 39/6 میلیارد لیرترک رسید.

در سال گذشته هزینه بودجه این کشور 293 میلیارد و 628 میلیون لیر و درآمد بودجه نیز 254 میلیارد و 28 میلیون لیرترک شد.

در سال گذشته هزینه بودجه بدون احتساب هزینه سررسید بهره بدهی های دولتی 254 میلیارد و 332 میلیون لیرترک شد تا مازاد بودجه بدون احتساب هزینه بهره بدهی ها به هشت میلیارد و 697 میلیون لیرترک برسد.

این درحالی است که در 9 ماه اول سال جاری میلادی مازاد بودجه ترکیه بدون احتساب هزینه های بهره به 35 میلیارد لیرترک رسید که دوبرابر دوره مشابه سال گذشته است.

ترکیه در سال گذشته 48 میلیارد و 296 میلیون لیرترک برای سررسید بهره بدهی های خود هزینه کرد و نسبت هزینه بهره کل هزینه بودجه از 43/2 درصد در سال 2002 به 16/6 درصد در سال گذشته رسید.

کل هزینه بودجه ترکیه در سال گذشته میلادی 286 میلیارد و 981 میلیون لیرترک برآورد شده بود که هزینه بهره بدهیها در آن 56 میلیارد و 760 میلیون لیرترک لحاظ شده است.

ابن کاهش، ناشی از افت حجم دستبدهای، قرضه دولت، تکه به علت افزایش، دجه اعتبار، هام، تکه انبات، م، شه
کل درآمد مالیاتی ترکیه در سال گذشته میلادی 193 میلیارد و 324 میلیون لیرترک هدف گذاری شده بود که به 210 میلیارد و 532 میلیون لیرترک رسید.

پایان پیام